

Erjavčeva 15, 1000 Ljubljana

T: 01 230 80 00, 01 230 80 01

F: 01 230 80 17

E: urad.slovinci@gov.si

www.uszs.gov.si

Številka: 53010-5/2026-1537-10

Ljubljana, 12. 10. 2026

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o obisku ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu Suzane Lep Šimenko v Združenih državah Amerike v času od 10. do 20. septembra 2026 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi prvega odstavka 2. člena in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25 - ZF) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o obisku ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu Suzane Lep Šimenko v Združenih državah Amerike v času od 10. do 20. septembra 2026.

mag. Janja Garvas
GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:

- Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in mlade
- Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport
- Ministrstvo za kulturo
- Arhiv Republike Slovenije

2. Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Suzana Lep Šimenko, ministrica, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Suzana Martinez, vodja Sektorja za Slovence po svetu, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

3. Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

/

6. Presoja posledic za:				
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE		
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA		
c)	administrativne posledice	NE		
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE		
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE		
e)	socialno področje	NE		
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE		
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:**I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:**Kratka obrazložitev**

Gradivo nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: - Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE - Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Ko se pripravlja informacija/poročilo za vlado, objava vsebine takih gradiv na spletni strani ni potrebna.	
(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave: V razpravo so bili vključeni: - nevladne organizacije, - predstavniki zainteresirane javnosti, - predstavniki strokovne javnosti. - . Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte): Upoštevani so bili: - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje: Poročilo je bilo dano Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)	
Suzana Lep Šimenko ministrica	

Poročilo o obisku ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu Suzane Lep Šimenko v Združenih državah Amerike v času od 10. do 20. septembra 2026

Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Suzana Lep Šimenko je obiskala slovenske skupnosti v Združenih državah Amerike. Namen obiska je bil krepitev vezi med Republiko Slovenijo in slovenskimi skupnostmi v ZDA, spodbujanje sodelovanja na področju izobraževanja, kulture, gospodarstva in znanosti ter seznanitev z delovanjem organizacij, ki ohranjajo slovensko identiteto med rojaki. Ministrico sta v različnih delih obiska spremljala veleposlanik Republike Slovenije v Washingtonu Iztok Mirošič in generalna konzulka Republike Slovenije v Clevelandu Suzana Češarek.

Obisk se je začel v San Franciscu, kjer se je ministrica srečala z županom Danielom Luriem. Pogovor je bil namenjen možnostim sodelovanja na gospodarskem, znanstvenem in kulturnem področju, župan pa je izrazil podporo slovenski skupnosti v mestu. V nadaljevanju je ministrica obiskala Univerzo Stanford, kjer jo je sprejel dr. Jure Leskovec. Srečala se je s slovenskimi študenti, ki študirajo na Stanfordu in Berkeleyju, ter s študenti, vključenimi v programe Ameriško-slovenske izobraževalne fundacije (ASEF). Razprava je bila osredotočena na prednosti ameriškega visokošolskega sistema, povezovanje akademskega okolja s podjetništvom ter možnosti vračanja mladih strokovnjakov v Slovenijo. Prisotni so opozorili predvsem na to, da so v tujini zaradi nabiranja izkušenj in bolj vzpodbudnega gospodarskega okolja, ki pokaže tudi več interesa. Učenje poteka skozi raziskovanje in praktično reševanje problemov.

Posebno pozornost je pritegnila predstavitev Thomasa McDonalda, ki poučuje slovenščino preko spleta in je v osmih letih osvojil slovenski jezik kljub temu, da nima slovenskih korenin. V pogovoru je bila izpostavljena starajoča se generacija slovenskih lektorjev in vprašanje, kaj bo potem. Ministrica se je srečala tudi s slovenskimi podjetniki iz Silicijske doline, ki so predstavili izkušnje poslovanja na ameriškem trgu ter opozorili na pomen stabilnega poslovnega okolja. Pohvalili so slovenski izobraževalni sistem in poudarili, da v Sloveniji vemo premalo o uspešnih slovenskih podjetnikih, predvsem pa ne širimo dobrih zgodb. Povedali so še, da se znanje v ZDA zelo hitro in brez težav prenaša, v Sloveniji pa največkrat niti ne poskušamo z dobrimi zgodbami zaradi strahu pred neuspehom.

V Slovenskem domu v San Franciscu se je seznanila z delovanjem organizacij Klub Slovenija, Slovenska narodna podpora in združba (SNPJ) in Kranjsko-slovenska katoliška jednota (KSKJ), ki skrbijo za ohranjanje slovenskega jezika in kulturne dediščine. Pouk slovenskega jezika izvajajo s finančno podporo Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (v nadaljevanju: urad). V knjižnici imajo 3.000 izvodov knjig, ki jih želijo popisati in arhivsko gradivo, ki ga je potrebno digitalizirati. Pri tem potrebujejo strokovno pomoč in navodila. Izrazili so tudi željo po večjem povezovanju s Slovenci izven ZDA. Ob tej priložnosti je bil podpisan tudi memorandum o sodelovanju med uradom ter Ameriško-slovensko izobraževalno fundacijo (ASEF). Memorandum predstavlja pomemben okvir za dolgoročno sodelovanje na področju izobraževanja, znanosti, raziskovanja in vključevanja mladih v mednarodno okolje. Mladim bo tako na voljo več študijskih in raziskovalnih izmenjav, hkrati se bo krepila njihova povezanost s Slovenijo in slovensko identiteto.

Obisk se je nadaljeval v Chicagu in okolici. V Slovenskem verskem središču v Lemontu se je ministrica udeležila nedeljske maše in srečanja s člani slovenske skupnosti. Ogledala si je tudi tri učilnice, v katerih bo oktobra stekel slovenski pouk. Predstavili so se otroška folklorna skupina, otroški in moški pevski zbor ter mladinska folklorna skupina Marela. Slednja je napovedala gostovanje v Sloveniji predvidoma v letu 2028. Ministrica je poudarila pomen Slovenskega doma kot prostora ohranjanja jezika, kulture in skupne identitete ter izrazila hvaležnost posameznikom, ki svoje prostovoljno delo namenjajo skupnosti.

V Jolietu je ministrica obiskala sedež Kranjsko slovenske katoliške jednote (KSKJ), ki že desetletja podpira slovensko kulturo in identiteto med potomci slovenskih priseljencev. Ogledala si je cerkev sv. Jožefa, muzej Slovenske zveze Amerike ter hišni muzej Planinšek.

Srečala se je tudi z županom Terryem D'Arcyem, ki je izrazil željo po vzpostavitvi sodelovanja med mestom Joliet in enim od slovenskih mest. Pogovori so bili usmerjeni v kulturno sodelovanje ter razvoj skupnosti in kakovosti življenja mladih generacij.

Pomemben del programa je predstavljalo srečanje z mlajšo generacijo slovenskih strokovnjakov in podjetnikov v Chicagu. Udeleženci so izrazili interes za tesnejše povezovanje, večjo dostopnost slovenskih kulturnih vsebin, učenje slovenščine in sodelovanje z domovino. Predstavljena jim je bila tudi platforma slovinci.si kot osrednje stičišče informacij za Slovence po svetu.

V Milwaukeeju je ministrica obiskala knjižnico Univerze Wisconsin, kjer hranijo pomembno zbirko slovenskega glasbenega gradiva. Sogovorniki so izrazili interes za sodelovanje s slovenskimi izobraževalnimi ustanovami, drugimi univerzami, kjer so močne slovenske skupnosti ter predlagali organizacijo slovenskega glasbenega festivala. Srečala se je tudi s predstavniki Slovenskega umetniškega sveta (Slovenian Arts Council), ki si prizadevajo za promocijo slovenske kulture skozi umetniške projekte. Pri tem se srečujejo s pomanjkanjem interesa za aktivno udejstvovanje mlajših generacij, kar je skupno večini slovenskim skupnostim po svetu. Sledilo je srečanje s člani Slovenske zveze Amerike (SUA, Branch 43), ki s številnimi kulturnimi in družabnimi dogodki aktivno ohranja slovensko identiteto med svojimi člani. Tudi tu so izrazili potrebo po popisu arhivskega gradiva in njegovi morebitni predaji Arhivu Republike Slovenije. V zaključku dneva si je ogledala še slovensko letovišče Park Triglav v kraju Wind Lake.

Dvodnevni obisk Clevelanda je bil namenjen srečanjem z eno največjih in najbolj organiziranih slovenskih skupnosti v Združenih državah Amerike. Ministrica je obiskala župnijo sv. Vida in slovensko sobotno šolo, kjer se otroci učijo slovenskega jezika in kulture. V Slovenskem narodnem domu se je srečala s predstavniki Slovenskega rodoslovnega društva, ki pomaga pri raziskovanju korenin, dokumentiranju in ohranjanju družinskih zgodb slovenskih izseljencev. Dvakrat letno organizirajo ekskurzijo v Slovenijo. Obisk Slovenije zanje ni samo iskanje sorodnikov, ampak tudi vzpostavitev stika z državo. Zaznavajo tudi več interesa za pridobitev slovenskega državljanstva, pri čemer pomagajo z nasveti. Ministrica si je nato ogledala še prostore Slovenskega muzeja in arhiva, ki hrani pomembno dediščino slovenskega priseljevanja.

Obiskala je tudi Slovenski kulturni vrt, simbol prisotnosti Slovencev v Clevelandu. Kljub še vedno slabemu stanju enega dela vrta, se tam izvaja vedno več dogodkov, kar kaže na izjemen potencial prostora. Nato se je srečala s slovensko-ameriškim podjetnikom Bojem Knezom, ki je predstavil nekaj svojih gradbenih projektov. V okviru Slovenskih dni je obiskala še kulinarično delavnico priprave tradicionalnih breskvic, kjer je v nagovoru izpostavila vlogo kulinarike pri ohranjanju kulturne dediščine.

Na srečanju z vodstvom organizacij Global Cleveland, Slovenska Pristava in Cleveland Kurentovanje so bile predstavljene možnosti nadaljnjega sodelovanja in promocije Slovenije. Odbor kurentovanja je poudaril pomen medgeneracijskega in vsesplošnega povezovanja znotraj skupnosti ter izrazil interes za sodelovanje z mestom Ptuj. Želeli so več turističnih informacij in materiala o Sloveniji.

Naslednji dan se je ministrica srečala s škofom Edwardom Malesicem. Sogovornika sta spregovorila o zgodovinski in sedanji vlogi slovenskih župnij ter duhovnikov pri povezovanju skupnosti in ohranjanju slovenske identitete. Nato je obiskala Univerzo v Clevelandu, kjer deluje lektorat slovenskega jezika. Pogovor je bil namenjen nadaljnjemu razvoju poučevanja slovenščine, akademskih izmenjavah in pripravi študentov. Univerza bo s Slovenskim muzejem in arhivom nadaljevala uspešno sodelovanje na področju digitalizacije arhivov.

Obiskala je tudi župnijo Marije Vnebovzete v Collinwoodu, kjer si je ogledala cerkev in prostore slovenske šole. V pritličju šole ravno potekajo obnovitvena dela prostorov, ki so namenjena pouku odraslih. Sledilo je srečanje na sedežu organizacije American Mutual Life Association (AMLA). Do osemdesetih let prejšnjega stoletja je delovala pod izvirnim slovenskim imenom Slovenska dobrodela

zveza. Nato se je ministrica udeležila večera mreženja voditeljev, ki ga je pripravilo združenje gospodarskih zbornic. Dogodek je ponudil priložnost za navezovanje stikov s predstavniki gospodarskega in družbenega življenja širšega območja Clevelanda. Obisk tega območja se je zaključil v Slovenskem narodnem domu. Ministrica je v okviru Slovenskih dni nagovorila udeležence literarnega večera, ki je bil namenjen branju pesmi Srečka Kosovela. Slovenski čitalnici je ob 120. obletnici delovanja izročila priznanje urada. Sledil je sprejem za slovensko skupnost, na katerem se je srečala s predstavniki številnih društev, ustanov in generacij Slovencev ter njihovih potomcev.

V Bethlehemu v Pensilvaniji se je ministrica seznanila z dolgoletnimi vezmi med Bethlehemom in Mursko Soboto. Obiskala je spomenik pobratenju obeh mest, nekdanjo cerkev sv. Ivana ter Narodni muzej industrijske zgodovine, kjer je predstavljen razvoj regije, na katerega so vplivali tudi slovenski priseljenci. Srečala se je s predstavniki Združenja pobratenih mest Bethlehem-Murska Sobota, ki pomembno prispeva k ohranjanju prijateljskih povezav med skupnostma na obeh straneh Atlantika.

Zaključni del obiska je potekal v New Yorku. Ministrica je obiskala Nacionalni muzej priseljevanja na Ellis Islandu, ki simbolizira prihod številnih slovenskih priseljencev v Združene države Amerike. Srečala se je s člani Slovenskega društva New York, predstavniki mlajše generacije Slovencev, zaposlenih v finančnem, gospodarskem in kulturnem sektorju, ter s člani Društva v tujini izobraženih Slovencev. Srečanju se je ob koncu pridružil tudi zunanji minister Tone Kajzer. Na srečanju je bilo prav tako izpostavljeno vključevanje mladih v dejavnosti skupnosti, pomanjkanje informiranosti, učenje slovenskega jezika, potencial na področju gospodarskega povezovanja, medsebojno povezovanje na sploh ter sodelovanje na visokošolskem področju.

Ob 110-letnici delovanja slovenske cerkve sv. Cirila se je ministrica naslednji dan udeležila slavnostne maše in sprejema za slovensko skupnost. Slovenski župniji je izročila priznanje za dolgoletno ohranjanje slovenskega verskega in kulturnega izročila. Posebno priznanje je prejel tudi pater Martin Krizolog Cimerman za svoje dolgoletno delo pri povezovanju slovenskih rojakov.

Zaključek

Obisk je potrdil, da slovenske skupnosti v Združenih državah Amerike ostajajo močno povezane s Slovenijo ter aktivno ohranjajo slovenski jezik, kulturo in identiteto.

Ključna vprašanja oziroma izzivi so naslednji:

- odprte gospodarskega predstavništva v Silicijevi dolini, ki bo namenjen mreženju in kapitalizaciji,
- razvoj start-upov v Sloveniji, ki je nujen,
- slovensko skupnost je potrebno ponovno seznaniti z navodili za popis in digitalizacijo arhivskega gradiva,
- potrebna je večja informiranost slovenske skupnosti o možnostih študentskih izmenjav, tečajih slovenskega jezika, ki so na voljo, potrebna je strokovna podpora prostovoljnim učiteljem, ki izvajajo pouk slovenščine v sobotnih šolah ter razvoj novih oblik učenja slovenščine,
- duhovna oskrba slovenskih skupnosti v prihodnje,
- vzpostavitev osrednje informacijske točke z vsebinami, ki so pomembne za slovenske skupnosti izven Republike Slovenije.

Kljub generacijskim spremembam društva, župnije, kulturne ustanove, šole in podporne organizacije ostajajo pomembna središča slovenskega življenja. Posebno pozornost je potrebno nameniti povezovanju z mlajšimi generacijami slovenskih strokovnjakov, raziskovalcev in podjetnikov, ki so se v ZDA izselili v zadnjih letih, saj predstavljajo pomemben most med Slovenijo in ZDA. Obisk je prispeval k poglobitvi obstoječih vezi, odpiranju novih možnosti sodelovanja na področju izobraževanja, znanosti, kulture in gospodarstva ter k nadaljnji krepitvi enotnega slovenskega prostora po svetu.